KANUNI YA MAMLAKA YA UDHIBITI USAFIRI
ARDHINI MATUMIZI YA TIKETI MTANDAO, 2023

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

SHERIA YA MAMLAKA YA UDHIBITI USAFIRI ARDHINI, (SURA. 413)

KANUNI

(Zimetengenezwa chini ya Kanuni 45 (2) (i))

KANUNI YA MAMLAKA YA UDHIBITI USAFIRI ARDHINI
ZA MATUMIZI YA TIKETI MTANDAO, 2023

MPANGILIO WA KANUNI

SEHEMU YA KWANZA
VIFUNGU VYA AWALI

1. Jina.
2. Matumizi.
3. Tafsiri.

SEHEMU YA PILI
MAOMBI NA KUIDHINISHA MFUMO WA TIKETI MTANDAO

4. Maombi ya mfumo wa tiketi mtandao Kuidhinisha mfumo
5. Vigezo vya kuidhinisha mfumo wa tiketi mtandao
6. Kuunganisha na uangalizi wa ulinzi wa mitandao
7. Maamuzi ya maombi
8. Cheti cha idhini
9. Kuhuisha cheti cha idhini
10. Kusimamisha au kufuta cheti cha idhini

SEHEMU YA TATU
MASHARTI YA KUENDESHA MFUMO WA TIKETI MTANDAO

11. Masharti kwa mmiliki wa mfumo wa tiketi mtandao
12. Masharti kwa mtoa huduma
13. Masharti kwa wakala wa huduma ya tiketi mtandao

SEHEMU YA NNE
VIFUNGU VYA JUMLA

14. Lugha ya tiketi mtandao
15. Makosa na adhabu
16. Mapitio
17. Rufaa

JEDWALI

DRAFT

SHERIA YA MAMLAKA YA UDHIBITI USAFIRI ARDHINI

(SURA. 413)

KANUNI YA MAMLAKA YA UDHIBITI USAFIRI ARDHINI
ZA MATUMIZI YA TIKETI MTANDAO, 2023

(Zimetengenezwa chini ya Kanuni 45 (2) (i))

SEHEMU YA KWANZA
VIFUNGU VYA AWALI

Jina

1. Kanuni hizi zitajulikana kama Kanuni za Mamlaka ya Udhibiti Usafiri Ardhini za Matumizi ya Tiketi Mtandao 2023.

Matumizi

2. Kanuni hizi zitatumika kwa wamiliki wa mfumo wa tiketi mtandao, watumiaji wa mfumo wa tiketi mtandao ambao wanatoa au kutumia huduma za tiketi mtandao zinazotumika katika huduma zinazodhibitiwa.

Tafsiri

3. Katika Kanuni hizi, isipokuwa kama muktadha unahitaji vinginevyo;

Sura 413

"Sheria" maana yake ni Sheria ya Mamlaka ya Udhibiti Usafiri Ardhini;

Wakala maana yake ni wakala wa mtoa huduma aliyesajiliwa kama mwezeshaji chini ya kanuni zilizotengenezwa chini ya Sheria;

"Mamlaka" maana yake ni Mamlaka ya Udhibiti Usafiri Ardhini;

"tiketi mtandao" maana yake ni tiketi au stakabadhi zinazotolewa kupitia mtandaoni wakati wa kufanya miamala kwenye huduma zinazodhibitiwa;

"mfumo wa tiketi mtandao" maana yake ni mfumo ulioidhinishwa na Mamlaka kutoa tiketi mtandao;

Mfumo mkuu wa tiketi mtandao maana yake ni mfumo mkuu wa kushughulikia na kusimamia utoaji wa tiketi mtandao

"mmiliki wa tiketi mtandao" maana yake ni mtu, taasisi ya serikali, kampuni au chama cha ushirika kilichoidhinishwa na Mamlaka kumiliki mfumo wa kutoa tiketi mtandao;

"mtoa huduma" maana yake ni mtu anayetoa huduma zinazodhibitiwa na aliyeunganishwa na mfumo wa tiketi mtandao ulioidhinishwa na Mamlaka.

SEHEMU YA PILI
MAOMBI NA KUIDHINISHA MFUMO WA TIKETI MTANDAO

Maombi ya mfumo wa tiketi mtandao

4. (1) Mtu anayetaka kutoa huduma ya mfumo wa tiketi mtandao anapaswa kuomba idhini kupitia fomu ilioainishwa kwenye jedwali la kwanza la kanuni hizi na kulipia ada ya maombi ilioainishwa katika jedwali la pili.

(2) Maombi chini ya kanuni ndogo (1) yataambatishwa na nyaraka zifuatazo:

(a) nakala ya cheti cha usajili wa kampuni

(b) nakala ya leseni ya biashara

(c) nakala ya hati miliki ya eneo au mkataba wa pango wa ofisi

(d) cheti cha mlipa kodi

Vigezo vya kuidhinisha mfumo wa tiketi mtandao

5. Mfumo wa tiketi mtandao wenye vigezo vya kupata idhini utakuwa na yafuatayo-

(a) unamilikiwa na taasisi ya serikali, chama cha ushirika au kampuni iliyosajiliwa Tanzania

(b) umeunganishwa na mfumo wa usimamizi wa malipo ya mapato

(c) una uwezo wa kuunganishwa na mifumo ya Mamlaka, mfumo mkuu na mfumo wowote utakaotakiwa

(d) umeidhinishwa na mamlaka zinazohusika

(e) uwe wa kitanzania

(f) mmiliki awe na wafanyakazi wenye taaluma husika

(g) uwe na ulinzi dhidi ya vamizi za kimtandao

Kuunganisha na uangalizi wa ulinzi wa mitandao

6. (1) Mamlaka itahakiki wa utekelezaji wa kanuni ya 4 baada ya kupokea maombi.

(2) Mamlaka baada ya kujiridhisha na kanuni ndogo (1) itamtaka mwombaji kutoa-

(a) timu ya ufundi ya mwombaji ambayo itafanya kazi ya kuunganisha mifumo pamoja na mamlaka

(b) nafasi kwa Mamlaka kufanya majaribio ya mwingiliano na kutathmini madhaifu kwenye mfumo

(c) uthibitisho wa kushughulikia majanga na mpango wa mwendelezo wa huduma

Maamuzi ya maombi

7. (1) Mamlaka inaweza ndani ya siku kumi na nne za kazi kuidhinisha mfumo wa tiketi mtandao mahsusi baada ya kukamilisha kuunganisha mifumo na kujiridhisha na ulinzi wa mtandao

(2) Mamlaka inaweza kukataa maombi ya mfumo wa tiketi mtandao endapo mwombaji-

(a) atashindwa kukamilisha vigezo chini ya kanuni ya

(b) atashindwa kuthibitisha umiliki wa mfumo

(c) anakosa uwezo wa kuendesha mfumo

(d) anatoa taarifa za mfumo mbazo siyo sahihi

(e) anajihusisha na vitendo vya uongo

(f) atashindwa kukamilisha kujiunga na mfumo, na;

(g) atashindwa kupita kipimo cha majaribio ya ulinzi wa mtandao

(3) Endapo Mamlaka itakataa kuidhinisha mfumo inaweza kumuagiza mwombaji kurekebisha makosa yaliyotambulika na kuwasilisha tena kwa Mamlaka ndani ya siku kumi na nne

(4) Endapo mwombaji atashindwa kufanya marekebisho ndani ya siku thelathini tangu tarehe ya kukataliwa kupewa idhini atatakiwa kuleta maombi mapya.

Cheti cha idhini

8. (1) Mamlaka itatoa cheti cha idhini kwa mmiliki wa mfumo wa tiketi mtandao ulioidhinishwa.

(2) Cheti cha idhini kitakuwa halali kwa kipindi cha miaka miwili na kinaweza kuhuishwa

(3) Mmilikiwa mfumo atatakiwa kulipa ada zilizoainishwa katika jedwali la pili la Kanuni hizi

Kuhuisha cheti cha idhini

9. (1) Mwenye cheti cha idhini atatakiwa kuwasilisha maombi ya kuhuisha cheti hiko ndani ya siku thelatini kabla ya kuisha kwa muda wa cheti kwa kutumia fomu iliyoainishwa katika jedwali la kwanza la Kanuni hizi

(2) Maombi ya kuhuisha cheti yataambatishwa pamoja na nyaraka zifuatazo-

(a) nakala ya leseni ya biashara halali;

(b) uthibitisho wa malipo ya levi za Mamlaka kwa mwaka ulioisha;

(c) cheti halali cha mlipa kodi; na,

(d) nakala ya hati ya miliki au mkataba wa pango wa ofisi ikiwa kuna mabadiliko.

(3) Mamlaka inaweza kuhuisha cheti cha idhini chini ya kanuni hii baada ya kupokea maombi ya kuhuisha

Kusimamisha au kufuta cheti cha idhini

10. (1) Mamlaka inaweza kusimamisha au kufuta cheti cha idhini ya mfumo wa tiketi mtandao iwapo kutakuwa na-

(a) uthibitisho wa vitendo vya kutokuwa mwaminifu au uongo kwa mmiliki wa mfumo;

(b) kushindwa kuendesha mfumo;

(c) kushindwa kurekebisha kutokufanya kazi kwa mfumo ndani ya siku saba;

(d) uthibitisho wa kushindwa kuvunja haki ya usiri wa taarifa na ulinzi unaotakikana;

(e) uthibitisho wa kuwepo kwa madhaifu katika ulinzi wa mfumo; na,

(f) uvunjifu wa masharti yoyote ya Kanuni hizi na mmiliki wa mfumo wa tiketi mtandao

(2) sababu zakusimamisha au kufuta cheti chini ya kanuni ndogo ya (1) zinaweza kutumika kama sababu za kumuondolea sifa mwombaji kipindi cha kuhuisha cheti cha idhini.

SEHEMU YA TATU
MASHARTI YA KUENDESHA MFUMO WA TIKETI MTANDAO

Masharti kwa mmiliki wa mfumo wa tiketi mtandao

11. Mmiliki wa mfumo wa tiketi mtandao atatakiwa-

(a) kumpa ruhusa mtoa huduma kutumia mfumo ulioidhinishwa kutolea tiketi mtandao kwa mtumia huduma zinazodhibitiwa;

(b) kutunza na kutoa kwa mamlaka kanzidata ya watoa huduma wanaotumia mfumo wake;

(c) kutoa ruhusa kwa Mamlaka kufanya ukaguzi wa mfumo, majaribio ya mwingiliano na tathmini ya madhaifu kwenye mfumo;

(d) kumiliki kituo cha huduma kwa wateja chenye namba za kupiga simu bure;

(e) kuajiri wafanyakazi wenye vigezo wa kuendesha mfumo wa tiketi mtandao;

(f) kutumia viwango na tozo zilizoidhinishwa;

(g) kuhakikisha kuwa watoa huduma wamesajiliwa kwenye mfumo mkuu wa tiketi mtandao kuendana na wakati uliopo;

(h) kuhakikisha kuwa mfumo ulioidhinishwa unakusanya na kutenga levi za Mamlaka;

(i) kuhakikisha kuwa tiketi mtandao una taarifa zifuatazo-

i. kodi za uhakiki za mapato

ii. anwani na namba ya simu ya mtoa huduma

iii. namba ya usajili wa chombo

iv. tarehe ya kutolea

v. tarehe ya kuondoka na muda wa matarajio ya kufika

vi. nauli au gharama

vii. ruti mahsusi ya safari

viii. jina la afisa au wakala aliyetoa

ix. kwa vyombo vya kubeba abiria-

(aa) jina kamili na nambari ya simu ya abiria

(bb) namba ya siti

(cc) kituo cha kupanda na kushuka

(dd) muda wa kuwasili na muda wa kuanza safari

(j) kuweka nauli zilizokusanywa kwenye benki ya mtoa huduma kwa muda huo;

(k) kuhakikisha kuwa mfumo ulioidhinishwa wa tiketi mtandao unaunganishwa na mfumo wa Mamlaka na mifumo mingine husika kwenye usimamizi wa tiketi mtandao;

(l) kuhakikisha mfumo wa tiketi mtandao unapatikana, unaingilika na kuaminiwa muda wote;

(m) kuweka na kutunza maeneo ambayo mfumo unaweza kutumika;

(n) kuhakikisha usiri, utunzaji wa taarifa na utekelezaji wa sheria husika za masuala hayo;

(o) kusuluhisha na kutoa taarifa za mfumo kutokufanya kazi ndani ya masaa mawili;

(p) kutoa taarifa ndani ya dakika kumi na tano iwapo mfumo haufanyi kazi na jitihada zinazotumika kushughulikia; na,

(q) kutokusimamisha huduma kwa sababu za kutolipa au sababu nyingine za uvunjifu kwa mtoa huduma bila kumpa taarifa mtoa huduma huyo kwa kipindi kisichopungua siku saba.

Masharti kwa mtoa huduma

12. Mtoa huduma atatakiwa:

(a) chombo chake kimesajiliwa kwenye mfumo wa tiketi mtandao ulioidhinishwa na Mamlaka;

(b) kuhakikisha kuwa ratiba za chombo zimerushwa kwenye mfumo wa tiketi mtandao ulioidhinishwa na Mamlaka ndani ya muda huo;

(c) kutokutumia nembo ya Mamlaka kutangaza biashara yake;

(d) kutumia mfumo ulioidhinishwa na Mamlaka kwenye kutoa tiketi mtandao;

(e) kuhakikisha kuwa tiketi mtandao zina taarifa zote zinazohitajika za mteja;

(f) kulipa kwa wakati tozo zinazotakiwa kwa kutumia mfumo wa tiketi mtandao;

(g) kuwapa vitendea kazi vya tiketi mtandao kwa wafanyakazi waliopo kwenye chombo;

(h) kutoa taarifa kwa wakati kwa mmiliki wa mfumo wa tiketi mtandao iwapo mfumo haufanyi kazi;

(i) kutenga levi za Mamlaka kwa malipo yaliyofanyika kwa keshi;

(j) kutoa taarifa kwa Mamlaka na kwa mmiliki wa tiketi mtandao endapo chombo chake hakionekani kwenye mfumo mkuu; na,

(k) kuhakikisha kuwa kiasi kilichokusanywa ndicho kinachoonekana kwenye tiketi mtandao.

Masharti kwa wakala wa huduma ya tiketi mtandao

13. Wakala atatakiwa-

(a) Kutokutumia logo ya Mamlaka kutangaza biashara yake;

(b) Kutumia mfumo ulioidhinishwa na Mamlaka kutoa tiketi mtandao;

(c) Kuhakikisha kuwa tiketi mtandao inayotolewa ina taarifa muhimu za mteja;

(d) Kuhakikisha kuwa levi za Mamlaka zinalipwa kwa wakati huo; na,

(e) Kuhakikisha kuwa kiasi kilichotozwa ndicho kinachoonekana kwenye tiketi.

SEHEMU YA NNE

VIFUNGU VYA JUMLA

Lugha ya tiketi

14. Mfumo wa tiketi mtandao unatakiwa kuwa na lugha mbili ya Kiswahili na kiingereza.

mtandao

Makoasa na adhabu

15. Mtu atakaye fanya kinyume kifungu chochote cha Kanuni hizi, atakuwa amefanya kosa na ataadhibiwa kwa faini isiyopungua shilingi za kitanzania laki tano lakini isizidi milioni moja au kifungo kisichopungua mwaka mmoja na kisischozidi miaka miwili.

Mapitio

Tangazo la Serikali Na.73 la 2020.

16. Mtu ambaye hajaridhika na maamuzi ya Mamlaka chini ya Kanuni hizi anaweza, ndani ya siku kumi na nne kutoka siku ya maamuzi, ataomba kufanya mapitio, kwa mujibu wa Kanuni ya Mamlaka ya Udhibiti Usafari Ardhini Utaratibu wa Mapitio.

Rufaa
Sura ya 285

17. Mtu ambaye hajaridhishwa na maamuzi ya Bodi anaweza kukata rufaa Baraza la Tume ya Ushindani.

MAJEDWALI

—

JEDWALI LA KWANZA

(Limetengenezwa chini ya kanuni 4(1) na 9(1)

FOMU YA MAOMBI

1. Aina ya maombi / Weka alama ya pata katika sanduku husika

Mpya	
Kuhuisha	
Kurudufu	

2. TAARIFA ZA MWOMBAJI WA CHETI

Jina kamili la Mwombaji ………...
(Jina/Kampuni/Mshirika – kwa HERUFI KUBWA)
Anwani ……………………………………......………
Simu ya Ofisi/Simu ya kiganjani: ……………………………………….….
Simu ya kiganjani ya Mwombaji:...……………………………..……..
Barua pepe: ……………………………………..…………………

Anwani ya Makazi:
Mtaa: …………………………….…….
Namba ya Kitalu: ……………………….…..
Namba ya ofisi: ....
Namba ya kitalu ……………………………
Ushawahi kuwa na maombi yaliyokataliwa, kusimamishwa au kufutiwa
Ndiyo:…..
Hapana:……
Kama ndiyo eleza sababu za kukataliwa, kusimamishwa au kufutiwa maombi
………...……….

3. KIAPO

Mimi /Sisi tunaapa kuwa taarifa zilizotolewa ni za kweli kwa ufahamu wangu/wetu wote

Jina Kamili: ………………………………... Sahihi: ………………………...

Cheo: ………………………………. Tarehe: ……………………………..

TAHADHARI:

Ijulikane kuwa kutoa taarifa ya uongo ili kupata cheti kilichoidhinishwa ni makosa ambayo yanaweza kuadhibiwa kwa faini au kifungo.
Wasilisha taarifa kwa Mamlaka ikitokea mabadiliko yoyote kwenye taarifa zilizopo kwenye fomu hii, kutokufanya hivyo ni makosa chini ya Kanuni hizi.

KWA MATUMIZI YA OFISI TU

NAMBA YA JALADA LA MMILIKI

………...

Uhakiki na Idhini
(a) Haijaidhinishwa:
Weka sababu
…………………........……….
(b) Imeidhinishwa:
Tarehe ya kuanza:
………………………………….
Tarehe ya kuisha:
……………………......

Jina kamili la Afisa:
………………………………………………………………..
Cheo:
………………………………..
Sahihi:
…………………………………..
Tarehe:
…………………………………
Kiasi kilicholipwa: …………………………….. Namba ya stakabadhi. ……………………..

Tarehe:...………………………… Sahihi: ……………………….

ANGALIZO: VIAMBATISHO

1. Maombi ya kwanza yataambatishwa na vifuatavyo:
(a)nakala ya cheti cha usajili wa kampuni;
(b)nakala ya leseni ya biashara;
(c)nakala ya hati miliki ya eneo au mkataba wa pango wa ofisi;
(d) nakala ya cheti cha mlipa kodi;
(e) nakala ya kitambulisho cha Utaifa kwa mtu wa kawaida.

2. Kuhuisha

(a) uthibitisho wa malipo ya levi ya Mamlaka kwa mwaka ulioisha;

(b) nakala ya leseni ya biashara;

(c) nakala ya cheti cha mlipa kodi; na,

(d) nakala ya hati miliki ya eneo au mkataba wa pango wa ofisi kama kuna mabadiliko

JEDWALI LA PILI

(Limetengenezwa chini ya kanuni ya 4(1) na 8(3))

ADA

Na.	Aina	Tsh	US $
	Ada ya maombi	50,000	50
	Ada ya Cheti cha Idhini	2,000,0000	2,000

Dodoma,
..........................., 2023

MAKAME MBARAWA
Waziri wa Ujenzi na Uchukuzi